Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U000052

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-01-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рижкова Ярослава Сергіївна

2. Ryzhkova Yaroslava Sergiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.04

Назва наукової спеціальності: Агрохімія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-12-2015

Спеціальність за освітою: 8.04010601

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська академія аграрних наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська академія аграрних наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.33.29

Тема дисертації:

1. Вплив агрохімічного фону чорнозему типового на поглинання, винос та коефіцієнти використання поживних речовин сільськогосподарськими культурами з ґрунту і мінеральних добрив

2. The impact of agrochemical background chernozem typical absorption, removal and utilization rates of nutrients by plants

Реферат/анотація:

1. Об'єкт - закономірності поглинання та виносу елементів живлення сільськогосподарськими культурами з ґрунту і мінеральних добрив залежно від агрохімічного фону чорнозему типового. Мета - встановити закономірності поглинання, виносу, оптимальне співвідношення та коефіцієнти використання елементів живлення з ґрунту та мінеральних добрив на чорноземі типовому на різних агрохімічних фонах для регулювання мінерального живлення сільськогосподарських культур. Методи - польовий, вегетаційний, лабораторно-польовий, розрахунково-порівняльний та статистично-математичний. Теоретичні результати - наведено теоретичне обґрунтування та нове вирішення питання впливу агрохімічного фону чорнозему типового на особливості поглинання, виносу та коефіцієнтів використання поживних речовин з ґрунту і

мінеральних добрив сільськогосподарськими культурами в умовах Лівобережного Лісостепу України. Вивчено вплив довготривалої післядії різних видів добрив і періодичності їх застосування на зміну агрохімічних властивостей ґрунту. Розкрито головні закономірності впливу різних комбінацій внесених добрив на різних агрохімічних фонах на врожайність і хімічний склад рослин, що дозволяє оптимізувати внесення мінеральних добрив. Досліджено динаміку використання азоту, фосфору і калію упродовж вегетації різних сільськогосподарських культур та їх особливості живлення. Практичні результати - встановлено закономірності формування агрохімічного фону чорнозему типового та його післядію на поживний режим ґрунту. Визначено особливості поглинання елементів живлення різними сільськогосподарськими культурами, які відрізняються здатністю до їх поглинання. Виявлено особливості засвоєння елементів живлення залежно від агрохімічного фону і безпосередньо внесених добрив. Встановлено оптимальні співвідношення елементів живлення в ґрунті і рослинах для регулювання мінерального живлення сільськогосподарських культур через корегування систем удобрення. Новизна - уперше в умовах Лівобережного Лісостепу України на чорноземі типовому малогумусному важкосуглинковому встановлено вплив тривалої післядії (28-30 років) високих доз добрив, внесених в запас, на поглинання, винос і коефіцієнти використання елементів живлення рослинами з ґрунту та мінеральних добрив і закономірності змін поживного режиму та балансу елементів живлення чорнозему типового в динаміці на високих агрохімічних фонах за 42 роки проведення польового стаціонарного досліду; встановлено вплив (30-ти річної післядії) фосфорних добрив на динаміку вмісту рухомих форм основних елементів живлення в ґрунті та пшениці озимій; виявлено перевищення (у три рази) рухомих форм фосфору порівняно з контролем, при цьому співвідношення N : P2O5 змінювалось від 1 : 4 до 1 : 15; дістали подальшого розвитку питання трансформації азотного і калійного режиму ґрунту за тривалої післядії (42 роки) застосування добрив, які відбулись на фоні від'ємного балансу за цими елементами; на всіх агрохімічних фонах чорнозему типового встановлено синергетичну залежність між азотом і фосфором у варіантах за їх сумісного внесення. Ступінь впровадження - основні результати досліджень впроваджено за вирощування пшениці озимої у 2014 році на площі 25 га у ТОВ "Агродар" Зміївського району Харківської області та на площі 31,6 га у ФГ "Валерина" Кременського району Луганської області. Галузь - сільське господарство.

2. Object - regularities of absorption and removal of elements of nutrition by crops from the soil and mineral fertilizers depending on agrochemical background of chernozem typical. Purpose - to establish regularities of absorption, removal, optimal correlation and coefficients of usage of nutrition elements from soil and mineral fertilizers in chernozem typical in different agrochemical backgrounds for the regulation of mineral nutrition of crops. Methods - field, growing, field-laboratory, calculation-comparative and statistical-mathematical. Theoretical results - it was given theoretical justification and new solution of the impact of agrochemical background of chernozem typical on features of absorption, removal and coefficients of nutrients from the soil and fertilizers by agricultural crops in the Left Bank Forest Steppe of Ukraine. The effect of long-term aftereffects of various types of fertilizers and the frequency of their use on change of soil agrochemical properties was studied. There were revealed the main regularities of different combinations of fertilizers on different agrochemical backgrounds on yield and chemical composition of plants to optimize fertilization. It was investigated the dynamics of the nitrogen, phosphorus and potassium usage during the growing season of different crops and features of their nutrition. Practical results - forming regularities of agrochemical background of chernozem typical and its residual effect on soil nutrient regime. It was determined the features of the absorption of nutrition elements by different crops that are different to their absorption capacity. The features of assimilation of the nutrition elements depending on the agrochemical background and fertilization directly were revealed. The optimum ratio of nutrition elements in soil and plants to regulate the mineral nutrition of crops through adjustment of fertilization was determined. Novelty - for the first time in terms of Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine in chernozem typical low humus heavy loamy it was determined a long-term after-effect (28-30 years) of high doses of fertilizers made in the stock, on the absorption, removal and coefficients of nutrition elements usage by plants from soil and mineral fertilizers and patterns of changes of nutrition regime and balance of nutrient elements of chernozem typical in dynamics on high agrochemical backgrounds for 42 years of the stationary field

experiment; it was determined the influence of (30-years aftereffect) of phosphorus fertilizers on the dynamics of available forms content of the main nutrient elements in the soil and winter wheat; it was revealed the exceeded (three times) available forms of phosphorus compared to the control, while the ratio of N: P2O5 was changed from 1: 4 to 1: 15; it was the further development of the transformation of nitrogen and potassium soil mode for a long aftereffect (42) of the fertilization, which took place against the background of a negative balance of these elements; it was determined at all agrochemical backgrounds of chernozem typical the synergistic dependence between nitrogen and phosphorus in variants with their compatible application. Degree of application - the main results of research were implemented by growing of the winter wheat in 2014 on an area of 25 hectares in LLC "Ahrodar" of Zmiiv district of Kharkiv region and on area 31.6 hectares in FG "Valeryna" of Kremenskoho district, Luhansk region. The field is agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Носко Борис Семенович
2. Miroshnichenko Mykola Mykolayovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Господаренко Григорій Миколайович

2. Господаренко Григорій Миколайович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лопушняк Василь Іванович

2. Лопушняк Василь Іванович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Балюк Святослав Антонович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Балюк Святослав Антонович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.